

УМОВЫ ПАПІСКІ:

На 1 м-ц 99 н.; на 3 м-цы—2 р.
на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р.
Змена адрасу: мясцовага—10 н., іша-
гародняга—20 пап.

Фундамент, Библиотеке Лен. Гос.
Университета
Февр-дек. /Зв. 1./

СВЯЗДА

Орган Цэнтральн. Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора

1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дзён:
тэлефон № 10-74. 2) Сэкрэтар рэдак-
цыі—ад 12 да 2-го гадзіны дзён, тэлеф.
№ 6-19. 3) Ночны рэдактар (друкарыя)
ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.
Ніжэй. Гл. Кантораю
Кантора абвестаі падпіскі тэл. № 781.

НАДЗЕЛЯ, І КРАСАВІКА

1928 г.

№ 78 (2885)

Кошт асобнага нумару ўсёгды 5 кп.

Год выданьня дванаццаты.

Па пастанове ЦК ЛКСМБ тэрмін склі-
каньня ІХ-га ўсебеларускага зьезду ЛКСМБ
пераносіцца з 10 на 22-га красавіка.

Сакратар ЦК ЛКСМБ БАРАНЬНІКАУ.

СЕНЬНЯ У НУМАРЫ

- * Бойна ў нямецкім рэйхстазе.
- * Скандал у польскім сойме.
- * Пачаліся польска-літоўскія перамовы.

Па БССР:

- Глускі і Слудзі раёны ўперадзе па рэа-
лізацыі сям'янага пазыкі.
- Прысуд над папам-агітатарам.
- Прыгавар па справе любенскіх хулігану.
- Пажар на Віцебскім фанэрым заводзе.

АРТЫКУЛЫ:

- Скрытыя заброўныя сілы партызанскага дэпарта-
— Горті—рэдактар сьвіт. апасьдальчын
- ПЕРАДАВАЯ—Аб маладых спецыялістах і пралетарскай
грамадзкасьці
- ФЭЛЬЕТОН—Грэскія парлюкі.

НОВЫ СКАНДАЛ У ПОЛЬСКИМ СОЙМЕ

Пэпэсаўцы з пілсудчыкамі пабілі камуністых

ВАРШАВА, 31. Учора, пры чытаньні часовага бюджэту, спрэчкі ў сойме былі спыне-
ны перад выступленьнем камуністычных дэпутатаў.
Сеньня, пры трэцім чытаньні, калі чарга дайшла да камуністычнага дэпутата
Сахацкага, ізноў была ўнесена прапанова спыніць спрэчкі. Сахацкі патрабаваў слова
да парадку дня і заявіў пратэст, у якім адзначыў, што ўрад і большасьць сойму
згаварыліся перашкарджаць выступленьню камуністычных дэпутатаў. Дэпутаты-пілсуд-
чыкі і пэпэсаўцы ярасна перабіваюць аратара. „Рабочым і сялянскім дэпутатам за-
тыкаюць рот“—кажа Сахацкі. Шум і пратэсты на лаўках, дзе сядзяць камуністыя,
левага сельробу і Беларускай Грамады, што-раз павялічваюцца. Дэпутаты стукаюць
пюпітрамі. Чуець рэзкі гук аўтамабільнага гудна, якім кіруе камуністычны дэпутат
Бітнер. У гэты час да Сахацкага падыходзіць сакратар сойму, пэпэсавец Пятроўскі
і заяўляе Сахацкаму ад імя старшыні сойму, пэпэсаўца Дашынскага, што ён выключ-
чан на адно пасяджэньне. Сахацкі адмаўляецца панінуць запю. Дашынскі абвешчае
пералынак і вяртае сойму пад агульным кіраваньнем Сахацкага з залі.

Дэпутаты-пэпэсаўцы, наперадзе з Жураўскім і Мапіноўскім напалі з кулакамі
на камуністычных дэпутатаў. Пачынаецца бойна. Крэпка пабітымі вышлі камуністыч-
ныя дэпутаты Бітнер, Росяк і Бачынскі, на іх парвалі адзеньне. Дашынскі ізноў ад-
чыніў пасяджэньне і заявіў: „Трэба стаяць на варце аўтарытэту сойму. Кожныя
спробы абструкцыі будуць зьнішчаны сілай.“ Скандал працягваецца. Дашынскі выключ-
чае на адно пасяджэньне яшчэ двух камуністых і заносіць у пратакол паводзіны дэ-
путата Вальніцкага і дэпутата Беларускай Грамады Гаўрылюка.

Аб маладых спецыялістах і пралетарскай грамадзкасьці

Граду таіць няма чаго і пытань-
не трэба ставіць з праўдывай про-
стаьцю: маладому спецыялістаму,
спецыялістаму чырвонаму, сацыя-
лістычнаму пралетарскай грамад-
зкасьці наша аддавала надзвычайна
мала ўвагі. Партыя ў свой час
правіла энэргічную барацьбу суп-
раць спецадэпта. Партыя ўкара-
ніла ў жыцьцёвы абіход лепінекую
думку аб тым, што сацыялізму
нехта чабудаваць толькі сіламі ка-
муністых. Спецыялісты створана
спрыячалі абстаюўка ў рабоце, іа
даны некаторыя бытавыя спэцыры-
вілі—толькі працуйце, дапамагай-
це будаваць. Усё гэта было вусім
неабходна, усё гэта застасца не-
абходным і зараз.

настроі старых, добрасумленых
спецыялістах дыстачныя вялівага
размеру. І ня тут, на ў гэтым
асяродзішчы старых спецыялістах
атрымае наша будаўніцтва моцны
кадр арганізатараў сацыялізму—
онтуялістых. Рэзэрвуарам гэтага
кадру можа быць пераважна наша
маладзь, выхаваньне якое прахо-
дзіць пад сьвітам сацыялістычнага
будаўніцтва.

І нават такіх агідных здрадніч-
твы, як Шахціскае, ня могуць па-
хіснуць ні на ёу нашас палітыкі
ў адносінах да спецыялістах.

Справа грамадзкага выхаваньня
спэцаўскай і вучнёўскай моладзі,
уцягненьне яе ў актыўную працу,
паабіжэньне яе да рабоча-сялянска-
га асяродзішча павінна стаць нашай
першачарговай задачай. Мы на Бе-
ларусі дэмаі пераходзіць вышэйша-

Апазыцыйныя выступленьні украінцаў у польскім сойме

Заява украінца За- хіднага аб прысьязе ў сойме

ВАРШАВА, 30. Дэпутат сойму ох
украінскай партыі працы, якая прад-
стаўляе інтарэсы украінскай інтэліген-
цыі і рабочага сьвязства, Західны
заявіў наступную заяву ў гаворку „Ра-
да“ нааонт прасягі яго і іншых дэпу-
татаў ў сойме:
„Воля украінскага народу і яго вы-
шэйшых інтарэсаў заўсёды былі для мя-
не рашучымі накіраваньнямі, якому я блас-
верэчна падпарадкаваўся. Гэтыя воля
прымусіла мяне ў часе барацьбы на
украінскае нацыянальнае адраджэньне
вступіць на службу украінскай арміі і
украінскага ўраду. Прысяга, дапан-
маючы украінскаму народу, зьдзялёна
для мяне асноваю ўсялякай майёй па-
літычнай дзейнасьці. Гэтыя прасягі на-
 зможа выкрасьці ніякі іншая пачу-
навал прыска“.

Часовы бюджэт зацьверджаны

Польска-літоўскія перамовы

ВЕНІЗЬБЭРГ, 30. Польска-літоўскую
канфэрэнцыю адкрыў Вальдэмарас, які
заявіў:
„Гэта канфэрэнцыя арганізавана ўвагу
ўсёго сьвету, бо ўсе нацыянальныя на-
цыі адчувалі неабходнасьцю най-
па адоўжэньне безапавабы. Вялікая
задача, якая стаяць перад намі, закля-
чаецца ў забесьпячэньні міру, бо ўс-
кладненьні ў гэтай частцы Эўропы ма-
газ-б мець супрацьнаснае значэньне для
іншых краінаў. Таму Літа Польша і яна ўдзела на
своё вядучае спарэньне ўзброеныя і,
лібо яшчэ больш вазьма, зьніжчэньне іх
прычынны канфліктаў і рэгуляваньне іх
мірнымі сродкамі, заахвочвае з самага
пачатку свайго існаваньня літоўска-
польскім канфлітам. Васялі блызыні-
польскіх сярб вырашэньні канфліктаў у яго
назім, Літа парвала Літэ і Польшчы
пазваліць сваё ўдаснавадзеньне так, каб
забесьпячыць мір. У забесьпячэньні мі-
ру і будзе складана яна работа. Пасля
паўдаты павяржэньня сярб, наша
задача стала больш сьцяговым. Мы не
абавязаліся знайсці адначасовыя ра-
шэньні, а імпрэсія тэпелі ўставаць
добраю згоду навіж абодвама пра-
тэкт“.

У заключэньне Вальдэмарас выказаў
пэрыпэтыкасьцю ў забесьпячэньні абодва
сваёй добрае воля.

Рэвалюцыйны рух 100-тысячная дэманстра- цыя ў ПРАГЕ

ПАЛІЦЫЯ СТРАЛЯ- ЛА ў РАБОЧЫХ ЁСЬЦЬ ПАРАНЕННЫЯ

ПРАГА, 30. Яшчэ вышэйшэ, апроч
пэнтру, навікі дэманстрацыі пратэсту
супраць урадавага праекту закону аб
сацыяльным страхаваньні адбыліся і ў
аколіцах. У гэтых дэманстрацыях бралі
ўдзел тыя масы рабочых, якім валялі
і лаварырылі пераходзіць прабы ў
цэнтр.
Орган чэха-славацкае кампартыі „Руд-
о Прага“ наветамляе, што ў дэман-
страцыях бралі ўдзел 100.000 чалавек.
Цікава індэпэнт адбыўся на палцы, дзе
ў імправізаваную трыбуну быў абераўт
аўтамабіль італьянскага пасольства, які
мынадкова трапіў туды. З гэтага аўта-
мабіля зрабіў праекцыю камуністычна
дэпутат Завацціці.
На Лёндзускай вуліцы паліцыя стра-
ляла ў рабочых, якія ішлі з мітынгу,
пры чым вокальны рабочых былі пара-
нены.

Супраць працэсу Беларускай Грамады

Толькі за адзін сеньнешні дзень ро-
данцый атрымана звыш 30 рэвалю-
цый пратэстаў рабоча-сялянскіх схо-
лаў супраць працэсу Беларускай Гра-
мады. Пратэсты гэтыя накіраваны ў
віленскі віруговы суд, дзе адбываецца
працэс Грамады.
Рабочыя заводу „Двигатель рэ-
волюцый“ у Гомелі ў рэвалюцый патра-
буюць спыніць суд і расправу над Гра-
мадой і вызваліць ні ў чым не віна-
ватых зьняволеных.
Сход працаўніоў—беларусаў ізе-
коўскіх установаў і прадпрыемстваў і
студэнцтва Беларускага зямляцтва ў
Маскве, на якім прысутнічала 1.200
чалавек, у рэвалюцый супраць працэсу
Грамады заяўляе, што апошні павінен
знайсці водгук пратэсту сярод пра-
цоўных усаго сьвету. Тым ахвярам,
якія зараз прыносяць лепшыя сыны
працоўных Заходняй Беларусі, не пра-
падуць даромна. Працэс Грамады яшчэ
шчыльна аб'яднае рабочых і сялян
Заходняй Беларусі і маніруе іх рух на
шыля рэвалюцыі.

Сход рабочых заводу імя Леніна
наліміць ганьбаю польскіх патаў за
іх зьдэсьні над нацыянальнай мен-
шасьцю ў прыватнасьці над Бе-
ларускай Грамадой. Сход ішо пры-
таньні сьнім братам з-за шоны і заяў-
ляе, што заўсёды гатоў дапамагаць іа-
Сход настаўнікаў і вучнёў Ляднан-
скай сямігодні ў вольнасьці 370 ча-
лавек заяўляе, што польскай буржуазіі
ніякімі пратэстамі на ўдаска перамаг-
чы рэвалюцыйнага ўдзёму працоўных
Заходняй Беларусі. Сход ішо братоў-
сінае прытаньне грамадэўцае.
Супрацоўнікі дэрганізацыя стра-
ваньна Савецкай Беларусі з абуронь-
нем пратэтуюць супраць працэсу і
выражаюць увэўнасьць у тым, што
гэтыя нлчываньня зьдэсьні над людзьмі
за тое, што яны на хочучь памскага
бізуна, яшчэ больш павысідь яасва-
нацыянальнаю сьвядомасьцю нлс-
ніцтва на толькі Заходняй Беларусі
але і іншых нацменьшасьцёй Польшчы.

Бязьлітасна зьнішчыць контр рэвалюцыйныя сярбы перашкідзіць сацыялістычнаму будаўніцтву

Рэвалюцыя сходу навуковых працаўнікоў бел. дэ. с.-г. знадзю...

Ад фармальных адносін да канкрэтнай працы

У перыяд усё ўзрастаючага сацыялістычнага будаўніцтва, карэнае зямлі старых форм сельскага гаспадаркі неабходна, каб наша савецкая вёска была цесна звязана з пралетарыятам, каб лепшыя яе перадавыя пралетарскія і паўпралетарскія элементы былі ўцягнуты ў сацыялістычную перабудову вёскі.

Сельчайкі, райкомы партыі і наасобныя камуністы павінны стаць зараз перад сабою задачу яшчэ больш, чым калі-б там ні было ажыўляць працу сельсаветаў, кааперацыі, КСУ і інш. арганізацый вёскі, ствараць вакол апошніх бядняцка-серадняцкія актыў.

Неабходна настаўляць перад сабою задачу ў працэсе штодзёнай працы ячэйкі вывучаць лепшых актывістых і высюваць іх на кіраўнічую працу ў вёсцы, памятаючы, што будаўніцтва сацыялізму немагчыма без удзелу шырокіх працоўных мас, асабліва працоўнага сялянства.

Ствараць і пашыраць бядняцка-серадняцкія актыў вакол савецкіх і грамадскіх арганізацый вёскі партыя ставіць у абавязак кожнай ячэйцы і кожнаму камуністу. Важнасьць гэтай працы досыць ясна падкрэсьліў савецкім пленум ЦК КП(б) (1927 году). Але лічэ ня ўсе ячэйкі прыстасавалі сваю працу да выкавыяння дырэктыву пленуму ў гэтым насавай работы. Большасць ячэек яшчэ да гэтага часу да масавай працы і да працы з беспартыйным бядняцка-серадняцкім актывам адносяцца фармальна, няма яшчэ патрэбнага пералому ў працы нашых ячэек у бок сапраўднага вывучэння і стварэння беспартыйнага бядняцка-серадняцкага актыву вёскі, які павінен стварацца ячэйкамі пры сельсаветах, КСУ, кааперацыі, дэлегацкіх сходах сялянскіх ды іншых грамадскіх арганізацыяў вёскі.

Ячэйка павінна заўважыць кожнага бедняка, батрана і серадняка, які выяўляе сьце на тэй ці іншай працы і больш адольных зьбіраць з ячэйкаў, прыцягваць на адарыжныя сходы ячэек, на сходы бедняцкіх, у групы бедняцкіх, у практычную працу сельсаветаў, дапамагаючы ім у штодзёнай іх працы.

Людзі павінны перамагчы ў палітычным парадку праблемы нарэшце, на гэтых парадах выяўляць пытаньні, якія цікавяць шырокія масы працоўнага сялянства.

Рыхтуем вёску да сяўбы

(Полацкая акруга)

Групістым пятаем на падруна адбыўшыся агучынам партсходах Вазьняцкага раёну разглядала пытаньне аб практычных мерапрыемствах у працяжэньні вясельнай пасоўнай кампаніі ў раёне.

На гэтым сходах вясковых камуністаў абгаварылі паставы лістаўскага пленуму ЦК КП(б)В. Пасля чаго сходы пачалі арганізацыйныя мерапрыемствы.

У вясельную пасоўную кампанію арганізаваць зьдзе калектывны гаспадаркі, з іх адну выключна з польскага населенства. Правесці лераарганізацыю і канчаткова аформіць тры калектывныя гаспадаркі. Адначасова з гэтым пашырыць маланасольныя калектывныя гаспадаркі за кошт бядняцкіх гаспадарак вёскі. У гэтым павінны быць калхознага будаўніцтва раёну намечана распарадаць сілы спецыялістаў і лепшых сялян калхознага агучына пільна ўзмацненні існуючых калхозаў і арганізацыі новых.

У гэтым кааперацыйныя сялянскія гаспадаркі павінны арганізаваць тры машыны таварыства і канчаткова аформіць ужо існуючыя таварыства, вышпіль дэкавіна іх сілах і ліквідаваць існуючыя фальшывыя таварыства. Асабліва сходы падкрэсьліў неабходнасьць падтрымліваць ініцыятыву сялянства на арганізацыі малочных арцэляў.

Б. АНТОНЕНКА.

Новыя людзі, а гаспадарца па-старому

(Сіроцінскі раён, Віцебскай акругі)

З 77 партыйцаў нашай райпартарганізацыі 49 проц працуюць выключна на сельскай гаспадарцы.

Камуністы земляробы не зьдзіўляюцца добрымі арганізатарамі ў вядзючы сельскай гаспадарцы новымі пазашанкамі спосабамі і ў большасці гаспадаркі партыйцаў нічым пазашанкавым прыкладам не адрозніваюцца ад агучыных сільскіх гаспадарак.

Па матар'ялах абследавання гаспадарак гаспадароў партыйцаў выявілася, што ў 18 гаспадарках існуе трохпалёны севазарот і часткова чатырохпалёвы. 6 гаспадароў партыйцаў яшчэ гаспадаркі масіфікацыі. Ужываюцца агрыкультурныя мерапрыемствы ў 20 гаспадарках, з гэтага ліку 6 гаспадарак зьбіраюцца паказальнымі.

Дронна абстаці справа з удзелам партыйцаў у калектывнага вёскі. Прычынамі таго, што партыйцы не арганізуюцца ў калектывныя гаспадаркі зьбіраюцца іх яшчэ нізкі культурны ўзровень, што ніякіх ніл зусім пена разумеюць задачы шляхоў у разьвіцці сельскага гаспадаркі. Ёсьць тэндэнцыя срод наасобных партыйцаў і да індывідуальнага выдзючы сельскай гаспадаркі (пераход пастарых партыйцаў на хутары і ў невялікіх выдзючы зьбіраюцца ў іныя ў партыйцаў іх сям'я, сям'я не жадае ісьці ў калхозы).

Трэба было партыйцам-гаспадарам што выдзюць сельскаму гаспадарку, пакумаць над пільным калектывнага вёскі і над выкавыяньнем дырэктыву 15-га партыйнага зьезду, — аб сьвіім удзеле на ўзьяльці агучынага ўроўня вёскі.

Адкрываюцца рамонтыя с-г май-

Справа папа Бязродкіна

Пастора своего не забывайце! Облигацыи эти не от бога!

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). Віцебскі акруговы суд разглядаў справу папа вёскі Слабодка, Вяшынкавіцкага раёну, Яфіма Бязродкіна, які абвінавачваўся ў зьвіцым супраціўленьні гаспадарчым мерапрыемствам у вёсцы, якая праводзілася савецкай уладай.

У разгары кампаніі па раўнянчэньні сялянскія пазыкі Бязродкіна на сходах сялян сваёй вёскі, які выказаў пажаданьне купіць пазыку, зьвіцуюцца да прысутных з гэтай прыблізна «пропагандэзю».

— Чады мой возлюбленны. Подумайте о спасении души своей и пастора своего не забывайте. А облигацыи эти не от бога. Несчастныя вы они...

Выступленьне папа абурыла сялянства.

Суд прыгаварыў Бязродкіна да 2 з пал. год выніволеня са сьпрогай ізаляцыі.

Зьняўдзе з працы за невывучэньне беларускай мовы

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). *Акруговая нацкамісія зьніла з працы рахункавода Акрсельсаюзу Савалюўскага, рахункавода Глуцкага спажывоцкага таварыства Пікуса і касіра Глуцкага сель-гасп. таварыства Гарайновіча за невывучэньне беларускай мовы.*

Абвешчан выгавар таксама за невывучэньне беларускай мовы з палярэджаньнем загадчыку гандлёвым аддзелам акрсельсаюзу Каціну і некаторым працоўнікам.

Старшынні праўленьні акрсельсаюзу т. Стрылю і загадчыку аргаддзелам т. Шандаровічу, а таксама дырэктару аддзляленьня Лесбелу Левіну і яго намесніку пастаўлена на від невыкананьне дырэктыву ў галіне беларусізацыі.

Барысаўскі ЦРК зьнізіў выдаткі на 22,2 проц.

БАРЫСАЎ. (Уласны кар.). На 1927-28 гаспадарчы год на каштарысе прадуладжана па ЦРК зьніжэньне выдаткаў на 21,9 проц, што павіна даць 10.768 руб. зьніжэньне. Влікі ўдзел у зьніжэньні накладных выдаткаў прымае ісправіцыйны ахтэй. Ува ўважліва.

Падзеньне працоўнай дысцыпліны

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). АКБ-РСІ абследаваў стан працоўнай дысцыпліны ў мясцовых установах. Да гэтай працы базі прыцягнуты члены гарадскога савету.

Пры абследаваньні выявілася, што працоўная дысцыпліна вельмі слабая. Мясцовыя вёскі ня прымаюць для пільнацыі працоўнай дысцыпліны ва ўстановах.

У 18 абследаваных установах, з 1440 супрацоўнікаў 219 чах. зьявілася на працу з пазьвэньнем.

РСІ выявіла, што сыстэматычнае спэцыяльнае супрацоўніцтва ў абследаваных установах на работу абходзіцца ў 7.800 р. у год.

Закантрактаваны лён павінен быць сабраны

У хвасьце ідзе Расонскі раён

ПОЛАЦК. (Уласны кар.). На кантрактацыю ільну на Полаччыне ў мінулым годзе дзяржавай раздадзена 105.000 руб. А калі ўваць весткі адносна выкананьня дагавароў на атрыманьне ільну на 1-га сакавіка, дык справа не акці як добра.

Паступіла ільну толькі 302,7 тону ў той час, калі трэба было атрымаць 688 тон. Такім чынам, паступленьне ільну складае толькі 44 проц, ня глядзячы на тое, што тэрміны выкананьня дагавароў даўно прайшлі.

На мясцох ня зусім уважліва адносяцца да справы выкананьня кантрактацыі. У хвасьце па зборні кантрактаваннага ільну плянца Расонскі раён — замест кантрактаваных 95,9 тон усёго па раёне паступіла 20,8 тон, што складае 21,7 проц. За нядбайны адносін да гэтай справы працоўнікі Расонскага раёну аддаць пад суд.

Вульскі раён сабраў толькі 26,5 проц., Полацкі — 31 проц.

Некалькі лепш абстаці справа са зборам ільну ў Вяшынскім (60 проц.), Дрысенскім (49,4 проц.) і Асьвейскім (42 проц.) раёнах.

Гэтыя лічбы гавораць аб тым, што справа выкананьня кантрактацыі, справа збору кантрактаваннага ільну стаіць яшчэ не на належнай вышыні. Трэба ўзмацніць працу ў гэтай галіне.

Супакоіліся на абемніках

(Басьцюковіцкі раён, Магілёўшчына)

Да пачатку вясновага сяўбы засталася ўжо мала часу. Пара ўжо, як кажуць, узяцца за пярэтую саўбу да слубы. Аднак, у Басьцюковіцкім сельсавета і ў вако-

Чаму бабруйскія калоды ломяць рэчыцкія пільны

(Ад нашага рэчыцкага карэспандэнта)

Мінулым летам Бабруйская кантора Лесбелу дала згоду даставіць Рэчыцкай лесопільні імя тав. Томскага парэню калод. Магчыма, што даставіць ня вельмі сьцянаўся з выкананьнем захаду, але адправіў ён калоды сьляўным шляхам за 8 дзён да таго, як рака замерзла. У пачатку лістапада пільны ў бераду прышлілі да Рэчыцы. Рака замерзла і кіраўніцтву лесопільні ўдалося дабіцца дазволу для рабочых выцягваць калоды з вады ў настырнінава свята. Але не дапамагла і гэраічнасьць рабочых у барацьбе з стыхіяй, і 150.000 куб. фут. лесу ўсё-ж замерзла ў рацэ.

Зара кіраўніцтва лесопільні запыла выськавэньнем гэтых калод з рачпога лёду і выкрыла, што Бабруйскае аддзяленьне Лесбелу яго значна ашукала. Восе, што кажа аб гэтай справе ўпоўнаважаны Гомельскай РСІ: «матар'ял накіраван без адсартваньня. Каля 60 процантаў бярвення зьяўляюцца рэшткай загатовак мінулых год. Пусьціць іх у распілюнку немагчыма з прычыны валькай крывізны бярвення і нябачанай сукватасці».

Рэшта бярвення, або сухастой, або маюць у сярэдзіне гніль, або напаваны карадам. Пасляць іх як матар'ял для распілюўкі нельга. Падлічыць выдаткі лесопільні, вядома, трудна.

Неабходна, аднак, указаць, што «дакладнае і сваячасовае» выкананьне захаду ўлічэла лесопільні ў кабэчку. Адсартваць матар'ял, напрыклад, каштавала 1.500 руб., а высець з лёду — 5.000 р.

Горш за ўсё тое, што работа з абмерзлым лесам, дала зьніжэньне вытворчасці на 20 проц. Аднай з прычын гэтага зьяўляецца частая зомка піль, якія на скакваюць на жалезныя скобы — у якіх бярэцца бярвенне пры сплыве.

Апэрацыя з партый калод Бабруйскага аддзляленьня Лесбелу вельмі дрэнна адаб'юцца на выніках апэрацыйнага году Рэчыцкай лесопільні. Ня прыходзіцца ўжо думаць ні аб зьніжэньні сабекошту прадуцці, ні аб паляпшэньні яе якасьці.

Рабочыя лесопільні абурены «кампэрацыйнымі здольнасьцямі», і патрабуюць суровага пакараньня тых, хто ў гэтай справе вьнават.

Работа сыстэмы сел.-гаспадарчага крэдыту

СНК вясхуаў дазвад старшынні Кіраўніцтва Беларускага сельска-гаспадарчага банку т. Дубіна аб рабоце сыстэмы сельска-гаспадарчага крэдыту БССР. У дакладзе было адзначана, што лік крэдытных таварыстваў павялічыўся за год з 167 да 203, павялічылася напэраваўнае сялянскіх гаспадарак. Лік членаў павялічыўся з 169 да 239 тыс., процант членаў крэдытных таварыстваў да агучынага ліку сялянскіх двароў узрос з 21,3 да 30,3, павялічыўся амаж на ўсіх акругах пай да 10 проц. За лік фонду кааперацыйнага беднацы, які на I-X-27 г. складаў 37.500 руб., кааперавана 10.215 беднякоў, хача скарыстаньне фонду праходзіла вельмі марудна (на I-X-27 г. было перакорыстана 40 проц.). У 1926-27 г. з фонду прадтаваўнага беднацы выдана 458.500 р., што з выданым у 1925-26 годзе складала 930 тыс. руб. Скарыстаньне фонду накіравана, галоўным чынам на дапамогу беднацы. Паводле даных абследаваньня 729 гаспадарак, якіх дамы прадэт, скарыстана на скарывецкія патрэбы 10 проц. фонду, кабыта рабочых копей каля 5 тыс. штук, кароў — 1.700 штук, набудвана каля 2.500 новых будынкаў, набага 1.280 штук розных сельска-гаспадарчых машынаў, 15.200 пуд. насення, што дало магчымасьць пашырыць пасеўную плошчу прыкладна на 1.500 дзясцін і г. д. За час перакорыстаньня пазыкай узрасла забяспэчэнасьць у сярэднім на гаспадарку на пасеве з 1,6 дзес. да 2,13 дзес., на забяспэчэнасьці рабочымі копеймі з 0,52 штук да 0,87 шт., кароў з 1,5 штук да 1,12 шт., перасталі адваць зямлі ў аранду 20 гаспадарак з 44, здаваўшых раён.

У складзе наасобных пазычальнікаў на вылічылася роля беднацы і сярэднякоў: так, групы з пасевам да 2 дзес. узраслі з 21,3 проц. да 22,9 проц., з пасевам ад 2 да 4 дзес., узраслі з 27 проц. да 34,3 проц., аднакожных з 52,2 проц. да 59,4 проц., за лік зьмяньшэньня больш моцных груп. Крэдыты накіроўваліся галоўным чынам па мерапрыемствам на павлічэньні ролі сацыялістычнага ськтару сельскай гаспадаркі. Абхот крэдытаваньнем бедняцкіх і серадняцкіх гаспадарак павялічыўся да 97 проц. Найбольшая частка крэдытаў атрачана на пашырэньне асноўных капіталаў і асноўных зьтрат у сельскай гаспадарцы, пры гэтым павлічэньні зьтраты на сельска-гаспадарчыя машыны, на рэчля-ўпарадкаваньне і мелірацыю, трава-сееьне і г. д.

Разам з гэтым дасягнуцьнімі ў рабоце сыстэмы сельска-гаспадарчага крэдыту СНК адначасу і шэраг такіх не дахватаў, як: няпоўнае выкананьне пільна пашырэньня нізавоў сеткі, зусім слабы тэм павлічэньні сялянскіх сродкаў, павлічэньні слабой крэдыты. дэманіліны спрод даўжнікоў, асабліва сялянства, павуўсёды сваячасовае поўнае і правільнае скарыстаньне фонду беднацы і іншых спецыяльных сродкаў, усё яшчэ не вьлікі разьмер крэдытаў на калектывныя гаспадаркі, асабліва на іх арганізацыю і іны.

З мэтай далейшага ўзмацнэньня сельска-гаспадарчага крэдыту і паленшэньня фінансаваньня сельскай гаспадаркі, СНК прызнаў патрэбным катэгорычна дэмаганца павлічэньні крэдытаваньня сельскай гаспадаркі БССР, пашырыць прадэтны фонд сыстэмы сельска-гаспадарчага крэдыту, для чаго асноўны капітал Беларускага сельска-гаспадарчага банку дэпэсыі да канца гэтага году да 5 млн. руб., воўнасьцю сьбраць пільны

Уважы. Беларускаму даручана прыняць меры да прыцягнэньні ў сыстэму с.-г. крэдыту сродкаў сялянства і пашырэньня мерапрыемстваў на лініі сацыялістычнага ськтару сельскай гаспадаркі.

СНК прызнаў таксама патрэбным павлічэць фонд беднацы і запрапанавуць беларускаму прыняць меры ў справе скарыстаньня фонду беднацы і пераапрацаваць пазачэньне аб фондзе беднацы ў бок паленшэньня ўмоў крэдытаваньня з гэтага фонду (больша тэрмін, зьвіжэньне процантаў, пераваньне крэдытаваньне бядняцкіх гаспадарак і іны), пашырыць сетку сельска-гаспадарчых крэдытных таварыстваў да канца году да 300, паленшыць і ўзмацніць арганізацыйнае абслугованьне сыстэмы і іны.

СНК прызнаў таксама патрэбным павлічэць фонд беднацы і запрапанавуць беларускаму прыняць меры ў справе скарыстаньня фонду беднацы і пераапрацаваць пазачэньне аб фондзе беднацы ў бок паленшэньня ўмоў крэдытаваньня з гэтага фонду (больша тэрмін, зьвіжэньне процантаў, пераваньне крэдытаваньне бядняцкіх гаспадарак і іны), пашырыць сетку сельска-гаспадарчых крэдытных таварыстваў да канца году да 300, паленшыць і ўзмацніць арганізацыйнае абслугованьне сыстэмы і іны.

СНК прызнаў таксама патрэбным павлічэць фонд беднацы і запрапанавуць беларускаму прыняць меры ў справе скарыстаньня фонду беднацы і пераапрацаваць пазачэньне аб фондзе беднацы ў бок паленшэньня ўмоў крэдытаваньня з гэтага фонду (больша тэрмін, зьвіжэньне процантаў, пераваньне крэдытаваньне бядняцкіх гаспадарак і іны), пашырыць сетку сельска-гаспадарчых крэдытных таварыстваў да канца году да 300, паленшыць і ўзмацніць арганізацыйнае абслугованьне сыстэмы і іны.

Нармаваньне зарплатаў служацым

СНК вясхуаў інфармацыю Народнага Камісара Працы т. Бонька аб выніках і дадзеным задачам па дзяржаўным нармаваньні зарплатаў служацым. Да гэтага часу па дзяржаўным бюджэце праводзена нармаваньне ўсіх працоўнікоў і каля 96 проц. праведзена нармаваньня стаяк працоўнікоў па мясцовым бюджэце. У адносінках устаўляваньня іх мянклітур пасад ёсьць наступным да сьнгнэньні: у 1925-26 г. было 350 розных назваў пасад, а пьпер налічавалася 175. Зьмяншана розьніца ў заробатнай пільна працоўнікоў адвольных кваліфікацый у розных установах, зарплата працоўнікоў установаў мясцовага бюджэту падцягнута да зарплатаў аддзельных працоўнікоў установаў па дзяржаўным бюджэце, падцягнута зарплата тэхнічных працоўнікоў у гарадох, павлічэна зарплата наасобных груп кваліфікаваных працоўнікоў (школьных, медыцынскіх і іны.).

СНК адзначыў, што да гэтага часу яшчэ не ўрэгуляваны наасобныя пытаньні па зарплате служацым, што ўтварае ік-ўязку ў агучынага сыстэме нармаваньня. СНК прызнаў патрэбным пашырыць сыстэму дзяржаўнага нармаваньня на ўсіх працоўнікоў, якіх ўтрымліваюцца на спецыяльных сродкі, а таксама ўключыць у нармаваньня стаякі дачыняю, якая выдасана з спецыяльных сродкаў (лекарны фонд і г. д.). ІВ Іран прапанавана пашырыць нармаваньне зарплатаў паводле паставоў СНК СССР са 30-IX-27 г. на ўсіх служацкіх дзяржаўных установаў, што зьніжэньне на гаспадарчым разрачулку. Далейшае ісававаньне камісіі па дзяржаўным нармаваньні прызнава пометазгодным і паставоўлена гэтую работу ўспэляць на ІК Працы, які вавінен усё прыцягнэньня пытаньні ўзьявляць з ЦСНБ і ІК Фінансаў, а ўсё практычнае работа павіна праводзіцца пры ўдзеле ваікаў-лених прафсаюзу і ўстановаў.

Аб кааперацыйным будаўніцтве

(Гутарка з намесьнікам старшынні Белкааперацыйнага т. Конанам)

Рост скарывецкай кааперацыі, рэзка павлічэньня абхот абслугованьня пазачэньна ў галіне забэспэчэньня прамтаварамі і сельска-гаспадарчымі прадэтнімі востра павуўсёды пытаньні будаўніцтва новых крам, складаў і друкі будынкаў.

Дагэтуль рабочая кааперацыя была

ЛЮБЕНСКІЯ ХУЛІГАНІ

магачам іх у штодзёнай іх пра-

Людзі павіны пераключыцца ў навіны парады і праводзіць на-...

Вытанкі, што высюваюцца па абмеркаванні парах актыўна, паві-

Актыўна павіны адгрываць ролю дэмакратыі ў правядзенні ў...

Парады актыўна праводзяцца і чой-камі і вытанкі аб удзяленні бес-

Якбэй павіны ўноць на гэтых нарадах і ў штодзёнай працы так...

Вось асноўныя задачы і чойкі ў прымяненні бядняцка-серадняцкага...

15-га партыйнага і сваймі ўласна на формальна культурнага Уро-

АДКРЫВАЮЦА РА-МОНТНЫЯ С.-Г. МАЙ-СТЭРНІ

ГОМЕЛЬ. (Уласны нар.). 31-га мая ў 19 пунктах акругі па-чынуць працаваць майстэрні для...

Яшчэ аб ільне

(Ад нашага віцебскага карэспандэнта) Адна з галоўных прычын, якія шко-

Становіцца з кантракцыйнай таксама абстаці вельмі дрэнна. Дадзе я ўвесь...

Выдаткі на 22,2 проц.

БАРЫСАЎ. (Уласны нар.). На 1927-28 годадарчы год па наштарым пра-

Увогуле выдаткі зніжаны больш чым гэта было вызначана па наштар-

(Басьцоковіцкі раён, Магі-ле-шчына)

Да пачатку веснавае сьвібы застаюся ўжо мала часу. Пара ўжо, як палежаны,

Каніцкая сартоўка стаіць без рабо-ты. Сільна на водаць карысьці ад...

Хто-ж у гэтым вінават? Вінаваты каніцкія аграрыя, сельсавет і высо-

Селькор Цьвірун.

Поп праводзіць „са-маабкладаньне“

ЗЕМБІН. (Меншчына). Кампа-ніі самаабкладаньня па раёне пра-

Узяўся за самаабкладаньне і зем-бініскі поп. Ён праводзіць „сампа-

Трэба нашым звыковым аргани-зацыям правесці палежную расту-

ні яе якасьці.

Робочыя жэспанды абураны „ка-мэрцыйнымі зольнасьцімі“, і па-

Камітэт—на папе-ры

Нештэ дзіўнае робіцца ў нас в Байкаўскім сьляпскім камітэтам...

Старшыня пабыў два дні, зьніў-ся з працы. Выбраві другога—кам-

А ў прэзыдыуме камітэту ўсяго меліся тры члены, дзвч усе зьніў-

Між тым, вясна ідзе, і праца стаіць. Камітэт распачыць 900 н.

Цікава, што аб гэтым скажа Са-махвалявіцкі райвыканком.

ЛЮБЕНСКІЯ ХУЛІГ-НЫ ПРЫГАВОРАНЫ ДА РАССТРЭЛУ

ГОМЕЛЬ (Уласны нар.). Закон чылася справа 4-х Любенскіх хуліганаў, якія абвінавачваліся ў...

Пажар на Віцеб-скім фанэрным заводзе

ВІЦЕБСК. (Па тэлеграфу ад уласн. нар.). 31 сакавіка а 9 гадзіне раніцы на фанэр-

Страты ад пажару вы-сьвятляюцца.

КАНТРАКТАЦЫЯ БУЛЬБЫ. Бельсольбанк адпусціў 245.000 руб. на кантракцыйна пасоўку бульбы.

прадукцыя і сельска-гаспадарчыя прадуктыя постра нисоўваючы істаньне...

Датэтуе рабочыя кааперацыя была прымустана праводзіць абгалавыяныя...

Трэба сказаць, што датэтуе Цераб-сольскім і Белалісавым пэ дасяць ішчэ кі-

Трэба адзначыць, што ў мінулым буд-уўніцтва праводзілася пэрабковамі бліз...

СКРЫТЫЯ ЎЗБРОЕННЫЯ СІЛЫ НАШЫХ ПРЫБАЛТЫЦКІХ СУСЕДЗЬЯЙ

Сучасныя войны патрабуюць влі-зіярнай колькасьці жывое сілы. Царская Расія, армія якое складала-

пасьпела атрымаць у Фінлянды пад назваю „шукора“—чыста фашысц-

Фінскія шукоры—строга ваен-ная арганізацыя, іх галоўнакамандуючы...

суднаў, падзеленых на пасобныя флётскія. Іх праводзіцца ваенна-

Трэба сказаць, што ў абстаінах настолькі абмежаванага театру мор-

разьвэр арміі і флэту, які мае за сабой дзесяцігадовы арганізацыйны...

Польшча, якая ўтрымлівае ар-мію мірнага часу ў 325 тыс. чал.,...

гранічар», «Дружына Бартоша» і інш.—большасьць іх—стварэньне...

Польская завулісная армія роз-нашэрона і па сацыяльным складзе, і па...

справу, шытковы бой, кіданьне гарматы, тактычныя завьткі, вар-

Такім чынам пры афэнцы баявое моцы нашых бліжэйшых суседзьяй,

выкарыстаны для партызанскай вайны, дзельня ў тыле праціўніка,

Але як-бы там ні было, як-бы ня быў «добра» наладжан вайско-

дому і мову апавадзілі, ён стараўся вельмі доўгія сказі, выкідае лішнія словы, выкідае ля зусім удалыя прыклады і замяняе іх другімі, робіць правярну наскокі вытрымае на працягу ўсёй апэцыі пыхталігі гары і як адказваюць іх дзеянні і мова іх харастару.

І калі ў першым выданні селявін Гаўрыла разводзіць рукамі: «Нічога не попишеш», то ў першай-жа пераапрацоўцы (1898 г.) Горкі выпраўляе гэты сказ на больш патраўляны для пісьменнага Гаўрылы: «Нічога не поделаеш». Гэта-ж самага Гаўрылу ў чарговым выданні абаўляе Горкі ад бязлікіх розных прыказах, прыгаворах, прывадаў і паверванняў слоў, пры дапамозе якіх ён стараўся спачатку паказаць яго сядліскую мову (то-во, всамоде, больно, ни, пшь как).

З другога боку, Горкі стараецца вызваліцца ад грубой вітыяватасці і фальшам замаляванню, дае малюні больш праўдзівымі і рэалістычнымі. У гэтых адносінах найбольш цікава і паказальна здыўляюча тэма праца, якую ён праабіў для апавадзілі (барнінскага) выдання, 25 год пасля таго, як апавадзілі было напісана. Першы наваўшчык вырваў адрывак на вочна паказана, як працаваў Горкі над гэтым апавадзілім. (Чорным друкам адзначаны пераапрацоўкі і змяненні, зробленыя ў працэсе працы).

Добра пачалася слова, легка лавіруе сярод судоў. Вдруг они выбрались из их лабиринта, и море, бесконечное,

да, мо' нават і не затым, што вясна, але ён уварыў адтуль яе прыгожасць і пязьмовую сілу. Розна приходзілася спаткаць вясну.

Юс. Вялікі.

На станцыю

Іскрамі белы снег,
Вёсна далёка за мной.
Гэтак-жа вясела мне
Песьня дарожная зноў.

Як залатыя дні,
Кони багуць дарогай;
Месяц і той прынік,
Долу схілішы рогі.

Люты. Дорога рыльце,
Я аглядаю шлях.
Раптам—дай закурыць
Таварыш,
Здаецца, зямля!

Нешта сгоньня волю
Ціхне і вецер замоўк...
А бывае, што круціць завесу,
Дарогу пільнуе воўк.

Вы тут, здаецца, новы,
Гэтага яма ня знаць,
Палеснай дарогай зімойай
Усанага можна чакаць.

І пацягнуліся словы,
Як вы, аднуль і нуды?

Толькі дарогай зімойай
Скрозь застаюцца сляды.

Пытаю: Да станцыі колькі?
— Дзесяць, калі отараной.
Праехалі дзесяць, а й з горкі
Станцыі ня відно.

Такі багаго паганя,—
За тройку на пары кляч.
Ён аб мяне з самага раньня
На отанцыю, коць ты плач.

А браў, гаварыў з запалам
(Такі ўжо пашоў народ):
— Набаў павязу на пары
Ня коні, а самалёт.

Яйра пагадзіліся.—Трагай.
Да станцыі дзесяць аброт;
І што-ж гэта ўса дарога
Абрыдзеа мне, як пост.

А ўвечары, толькі позна
Як водзіцца тут спакоп,
Развітаўся са мною «абознік»
А я пагрузіўся ў вагон.
Сяргей ДАРОЖНЫ.

БІБЛІАГРАФІЯ

«Вясна»—штомесячны літдадатак да газеты «Камуніст» № 1

За часы, калі літаратурная арганізацыя «Маладыя» перажывала крызіс знаходзілася малаверны нават сярод маладынякоўцаў, якія гаварылі—адзіным выхадом з крызісу для Маладыя—гэта стаць на шлях творчага раманства, адмовіцца ад масавай працы.

Выхад першага нумару штомесячнага літдадатку «Вясна» да газеты «Камуніст» аскурае гаворыць аб глыбокай нямалой малаверна.

Першым ідзе каронаўнае апавадзіліе Хв. Явара, сябра Асінавіцкага літгуртка, «Нас зачэпаў».

Хв. Явар—першае застаўка на літаратурным Пярвасе з асправадзілі прагавару—чыгуначнаю. Пажадаем яму працы над сабою, пазьмох прыдзе.

«Меланячаны рубель»—апавадзіліе М. Мікіціна, з Кліўўскага літгуртка, дае малюнак змаганьня беднаты з кулаком. Пра дашаво старшын сельсавету, таксама бедняка і кансамоўца, заадачыка шардому, бяжык Нічынар Гарох з кошатай шакай, у якога «Чорная шурваліа ружы, не на ружы, а тав, нейкія карчы» выходзіць пераможна.

У апавадзілі робіць уражанне жыццё, мілагучна, можа сказаць, чыста народная мова аўтара. Будзем спадзівацца, што т. Мікіціна скоро будзе чаканым госьцем і ў нашых тоўстых чаюшчыках.

Зьмяшчаны ў літаратурным дадатку «Вясна» творы пачынаюцца пазьмошніцкай гаворай, што з сляжынік і рабачых гушчэй нарастае адоўжыць, та хонавітал моладзь.

Ёй трэба даць магчымасць прабаваць свае сілы на старонках нашых газет, у літаратурных дадатках.

ЦБ Маладыя трэба накіравацца, каб усе літгурткі былі забяспечаныя лс праграмамі, так і падручнікамі на вы-

вучальні літаратурнай творчасці. У літгуртках нарастае наша маладая літаратурная рух. Трэба ёй прайсці на дапамогу.

Усе акруговыя газеты добра зрабілі-б каб яны коць раз у месяц пачалі выдаваць літаратурны дадаткі пактатат Бабруйскай «Вясны». А. СЯНКЕВІЧ.

3-за крат

О воля, воля залатая,
Усёй істотай рэсуя я
Б тебе, дзе сонца і вясня,
Дзе з жывірам шпачыцца жывал
Крыніцы чыстай ступра,
Дзе салаўі пляюць у гаі,
Дзе руж, змаганьне і краса.

Стані ты крозю прадо-
кам,
Як траўня раніца, як сон;
Ты пакной мне вясновым
сопал,

Які чыя сылягой з бяроз;
Гучыш, як ціхі камэртон
Аб перажытым і далёкім,
Як ціхі стук клятаньня кос.

Гучыш акордам удамым
Гульліва-струнаас гітары,—
Як шопат белых ласкараў
Над праслап крыжыкам тільным

Далдоўскія-баўкаўскія малілак
На шляху бітым і старым.

Я праўну вырвацца за браму
Да родных, зьнішчаных
міжн.

На лас сыю лясы, паліны—
І тпушак сыю і неба
сінь...

Прыдзі, прыдзі, о, мій жа-
дань,
О, воля, воля, я твай—сын.

Ал. Салагуб.

Лувішкі, 20-11-28 г.

Ад рэдакцыі: Верш «3-за крат», зьв'язецца перадаўкам з газэты «Воля працы» за 27 сакавіка і напісаны аўтарам у Віленскім астрозе Лувішках. Як харантэрны для творчасці прыгнечаных пад Польшчай беларускіх мас, верш падаецца ўвазе нашаму чытачу.

Ва ўсіх сваіх творах Ібсэн пра-тэстуе, абурасца, бічуе, прапаве-дуе. Але яго прапаведзь гуманная, яго бунт бясэнны. У «Докторе Штокмане» Ібсэн бічуе «большасць», якая перааказвае пра-грэсу, і не разумее, што толькі пера-развітасць гэтае большасці, абу-моўленая залежным становішчам у якім яго трымае меншасць—пе-рааказвае гэтаму прагрэсу. У Ібсе-на аддзельныя асобы выдзяляюцца з агульнае масы. Ён—Індывідуаліст. Ён не разумее і ня можа зразу-мель масавае барацьбы. Яго гэры часамі рэзка аддзяляюць сабе і «натоўп» і глядзяць на гэты натоўп з вышынні «вышчалавескаў».

У творах Ібсэна шмат супярэч-насьцяй. Камучы аб бунце, аб на-пруджанасці волі, ён ня ведае і не разумее, куды гэту волю прыста-ваць. І таму вельмі, вельмі часта вы-сокія ідэі барацьбы вырашаюцца ў Ібсэна вельмі дробнымі вывадамі. Чаму, напрыклад, Ібсэн стаіць за вызваленне жанчыны? Яго тут а-каваць не сацыяльныя вынікі вы-звалення, ня тое, як адоўжыцца гэта на грамадскім становішчы жанчы-ны, яго цікавіць толькі псыхалёгічна працэс вызвалення. І таму жаночае пытаньне ва ўсіх творах Ібсэна вырашаецца напалову і нерашуча.

Ібсэн даў нам дасканалую галер-эю жытых людзей, тыпаў дробных буржуа. Яны ўвайшлі ў актыў нумі-ручных тыпаў сусьветнай літара-туры. Ібсэн быў буйнейшым драма-тургам буржуазіі, і на яго раман-тыцы, як і на яго «бунце», адбіткам, які ніколі ня выкарніў, лягла пачатка гэі класы, да якой ён нале-жаў, нават літаратура «бунтуючы-ся» супроць яе. Аляксандар Бара.

Камісар Валуй суопуў з ілаба на лена сваю белую папаху.

Думна. Мета ў поўным цывеце, і сонца стараецца так панічы зямлю, што босай пагой ступіць нельга—горача.

У рамаранай галаве Валуй думкі кратамія вяла і марудна.

Шоў ён на вуліцы навятовага гарадка, які волей вайны выкіраваўся на губэрскі цэнтр.

Номцы закапілі большую частку губэрні і ад яе асталося толькі два няпоўныя наветы. Гарадок сам сабе веры не даваў, што на яго до-лю выпаў такі гонар.

Наванялі ўсе яго лепшыя будынікі над губэрнатара, архірэя, над усіх іншых начальнікаў. На стаў лепшы ад новых людзей горад. Дзе-я-дэ толькі ходзілі новыя палажыкі, ды будынікі тыя, у якіх начальства асела, надфарбавалі, надбялілі. Асталіся тыя-ж вузкія, абсаджаныя срыжанымі ліпкамі, вуліцы, тыя-ж драўляныя домікі, дзе-я-дэ зачарванасе дахам камепны будынак.

Адна толькі рава харашыла го-рад. Імяла яна, плаская шырокая, ўздоўж гарадкаго саду, глухога, як лас, плыла далёка, хавалася ад вачэй вузкай ісуужкай між дзьвюх цёмных палосаз бору.

Бераг ракі аблілілі аматары ры-балеўнікі. Ці ні рабіці яма чаго,

ці ўжо такую вялікую ахвоту ма-юць, што стаяць дзень да вецара, уталопішыся ў ваду. Стаяць ціха, хіба сьвісьце толькі вудаў і блісь-не на кручку акад рыбішка, або калі зьсесьць чарвяка хітрэйшая рыбка. Часам толькі хланчукі, зла-віўшы якую дробязь, губляюць роўнавагу і голасна стараюцца зьварнуць усіхваю ўвагу на сваю здабычу.

Камісар Валуй ішоў ўздоўж буль-вару, і думкі яго паўзлі паціху, быццам і яны пазьліліся ад поту і ніяк ня могуць раскляіцца.

На бульвары ён пастаў трохі, абабіршыся на поручні, паглядзеў на рыбалоўнікаў.

— Шчаслівыя людзі,—падумаў,— маюць час заняцца толькі сабой... —і найшоў далей.

Усё ўжо прызвычна-знаёма было яму ў гэтым горадзе: і пустыя ву-ліцы, і стомленае ад гарачыні лісь-цё на дрэвах, і візеліны, паэрван-ныя, пасьпісанья, нагрэванья лавачкі на бульвары.

Да аднаго толькі ня можа пры-звычаіцца Валуй: ён—губэрскі камі-сар часовага ўраду.

Ішчэ ўзімку напавяў тут губэр-натар са сваімі служкамі. Над вяс-ну навелла новым ветрам. Зьмёў ён там, далёка, пара з прастола, вы-іў адсюль губэрнатара з ягонымі прыслужнікамі. Сеў часовы ўрад у

ПРАЦОУНЫ ДЗЕНЬ ВАЛУЯ

(А ПАВАДАНЬНЕ)

стэліцы, пасадыў яго, Валуй, камі-сарам на месца губэрнатара.

Прапалы ў галаве ўспаміні. Калі быў яшчэ настаўнікам у прыхода-кай школы, або, як казалі сля-жне, у «царкёўнай», калі быў рэ-гентам убогага хору ў царкве, у часе ішчы нахоўзіў на яго асабі-вы настрой. Даваў ён камэртонам тон пляюнам, махаў плаўна рукой, а вочы яго глядзелі некуды далёка і здавалася яму, што ня гэтым дзе-сяткам людзкіх галасоў кіруе ён. Бачыў ён перад сабой натоўп па-слухмяны яму. Усё-ж ні разу тады ня зьбіўся ён з топу і пасабляў пняць сваім прыемным, «інтэлігент-ным», як казалі матушка, барыто-нам. «А-мі-і-і-нь...»

Усё жыццё сваё кіраваўся ён, каб выйсці ў людзі. Быў настаў-нікам, пакуль вайна ня прымусіла працаваць у земскім саюзе.

Рэвалюцыю прыняў ён бяз лішня-га захаплення, але воль адолеў-жа знайсці жывыя словы да сэрца народу, калі яго абралі камісарам на ўсю губэрню. Праўда, губэрня цяпер куртагай стала, затое фронт блізка, усёякі такіх парозы... мо-гуць ааранпланы нямецкія наліцець...

Ой, душа! Цісьне, перыць бахматал шапка Валудэву галаву. Ён не загардэў ні крошкі. Шапку, воль гэтую, носіць ён, вы-ключна дзеля таго, каб усе маглі пазнаць яго, каб, каму трэба—мо-жа той і на вуліцы падыйсці да яго. Ніякіх там канцылярскіх ця-ганін, ніякай лішняй важнасці, хоць ён займае пасаду губэрнатар. Тое самае-ж...

Поўны табік, расьпіраючых са-мазадаваленьне думак, надходзіў ён да будынку прагімназіі, у якой меў адыцца ў той дзень настаў-ніцкі зьезд.

Будынак прагімназіі, двухпавар-ховы, пазазаны бурай фарбай, стаў ля царквы і як быццам ка-саваўся сваімі вокнамі на царкву і хмурыўся, што тая такая бел-белая над зялёнай шапкай. А яна пвулася ў неба; шырокімі дзьвяр-мі разавілася на пляшчу, спадзяк-чыся адтуль пажывы; у бок-жа свайго пельселага суседа горда па-вірала высокімі вузкімі вокнамі.

На пляцы было пуста. Толькі праз адчыненыя дзьверы царквы можна было разгледзець, як каленіца там колькі чалавек. Заўтра фэст, слу-

жыць тут будзе сам архіроў і тысяч-цаць, прыбіраюць багоў у царкве, як на балі. Вяні з рознакалёрных папяровых красак прыпілі сьвя-тым. Найбольш стараюцца ля ба-гародзіцы, хоць заўтрашняе сьвята Ільіёва, не яе. Пачалі пацёркі ён на шыю, вачык самы яскравы над галавой прыладзілі, цыяны твар да блеску цыбулінай пачысьцілі, на-залота так і зьзяе, а рушнік доў-гі, белы, у шырокіх палосы гуры-най нашыты, як шаль з аборных канцоў абраз зьвёўся.

Міма ідуць, падняўся Валуй на партоўныя сходкі і, завіраючы ў сярэдзіну царквы, намётаным вокам прыемна адначыў чыстату і пара-дак.

— Што ні кажу,—сам сабе ён сказаў,—а без рэлігіі ня ўтрымаць ішчэ ў руках нашага народу. Рэ-лігія не дапусьціць яго да анархіі, што-б там не казалі анархісты роз-ныя, і гэтыя, як іх,—бальшавікі. Ну, цяпер пойдзем да сваіх куль-турных сабрацьцяў.

І падохляныя ногі павялі яго па пемчаватых з пазьбіванымі драўлянымі прыступкамі сходах на другі паверх будынку прагімназіі.

Ваменны сьцены за свой воль досьць набралі ў сабе вілгачі і на калі доры было прахалодліва; халадок гэты ў такую гарачыню прыемна асьвьяжаў Валудэву магі.

Ступаў ён цьвёрда, гульва ступа-лі яго боты на падлозе пустага ка-лідору. Шапку ён скінуў. Голеная галава абрасілася потам, і белель-кай насаталкай, якую яму напар-фумавала і палажыла ў нішню жонка, выцёр ён гэтыя каполькі.

Да прывітальнай праповы, што сказа на зьездзе, ён ня рыхтаваў-ся—«Патрэбныя словы самі пры-дуць,—думаў—як добра, што тут тае прахалодліва, зьбіру думкі ў ву-чу».

Цьвёрдай рукою ірвануўшы дзьве-ры, спыніўся ён на парозе і так, як пры ўваходзе ў царкву, быстрым вокам агледзеў увесь пакой.

Звычайная кляса, вялікая, ня-прытульная. Растаўленыя абы-як парты ішчэ больш павялічылі гэ-тую няпрытульнасьць. Стол, засла-ны сідлай прамакальнай палерай, шырока раскінуў свае чатыры нагі.

Чалавек пятнаццаць настаўнікаў расьсеілася на пакоі. Гаманілі між сабой паціху, толькі там, дзе былі дзьвучаты, вяселей падымаліся галасы.

За сталом сідзеў грузны высокі чалавек і алавіком шыбка-шыбка

чыркаў па паперцы. Часам спы-ніцца, дзюма пазьдзімі (па адным на вока) апусьціць павякі на по-чы, другой рукою шыбка-шыбка стукне па паперы, і калі, відаць, зьбірае колькі адолео патрэбных яму слоў, ізноў пачынае пісаць.

Усё гэта ў паўхвіліны схачіў пачаці Валуй. Уразіўся. Ён гэтак песьпяшаўся на зьезд, думаў, што і прыздуум ужо абраны, а ён толь-кі гаварыў сябрам сядзе, а тут усяго жмень людзей.

— Не спадзяўся, таварышы,— сказаў ён сваім прыемным бары-тонам,—што настаўнікі такія не-акуратныя людзі. Як культурныя апавадзілі, вы павінны прыклад даваць шэрым масам.

— Братка ты мой,—зараз-жа вясёла адгукнуўся адзін чубаты дзіцюк, у той час, як усе на го-лас ногага чалавеса паднялі го-ловы, а каторыя і бліжэй падышлі.

— Братка ты мой! Што-ж ты на нас сварышся? Мы даём пры-клад: з раіцы тут сідзім. А тыя, каго яма, ўсёроўна ня чуюць, што ты гаворыш. Не бядуй. Увечары з параходам шмат народу над'едзе. Настаўніцы,—якая можа жне, якая можа чапурыцца—не прычапурыцца,—усе на фэст пад'едуць. А хлопцы за імі ўсьлед...

Л. Чарняўская.
(Працяг будзе).

Сельня адкрываюцца бясперагрузачныя таварныя зносіны паміж СССР і Польшчай

Сельня на станцыі Негарэлае абудзецца афіцыйнае адкрыццё бясперагрузачных таварных зносінаў паміж СССР і Польшчай.

25-га красавіка адкрыліся бясперагрузачныя таварныя зносіны па Паўднёва-Заходняй чыгунцы.

Змена скатай восьяў і колаў таварных вагонаў СССР і Польшчы праводзілася павольна выключна на польскай станцыі Здайдубава. Першыя соты перастаноўкі восьяў далі добрыя вынікі. Работа на кожным вагон заняла 17 хвілін, у той час, як перагрузка вагонаў займае ад 4-х да 6 і больш гадзін.

Учора з Масквы прыехала спецыяльная камісія з 8 чалавек — у складзе намесніка старшыні праўленьня МВБ чл. тав. Смоліна, члена праўленьня т. Полазава, начальніка экспэдытарскай часткі тав. Абуашвілі, нач. цягі тав. Гарошкава і інш. Учора-ж камісія выехала на станцыю Негарэлае, дзе будучы зроблены першыя соты перастаноўкі восьяў на савецкай чыгунцы. З боку Польшчы ў Негарэлае прыкладзены прадастаўнікі віленскай дырэкцыі чыгунак і міністэрства шляхоў зносінаў Польшчы. У Негарэлым зроблены неабходныя перастаноўкі прыставак.

Беларускае навуковае таварыства дактароў

Менскае навуковае таварыства дактароў рэарганізавана на новых пачатках.

Задача таварыства — аб'яднаць усю навуковую інтэлектуальную думку Беларусаў. Навуковыя гурткі — дзіагнасты дактароў, вэіэралёгія, адэнталёгія і інш. будучы аб'яднаны з таварыствам.

22-га красавіка ў Менску наладжвалася вялікі дыспут на тэму: „Хворы і доктар“, у якім прымуць удзел прафэсары Рубашоў, Мелнік, Ленік, Кроль, Выдрын і інш. Сабраныя сродкі пойдучы на карысьць МОПРУ.

Асабліва ўвага звернута на абслугоўванне дактароў Менскай акругі. Навуковыя гурткі дактароў утвораны ў Барысаве і Койданаве. Намячаецца арганізацыя такіх-жа гурткоў у Чэрвені, Пухавічах і Астрашчыцкім Гарадку.

Надаўна праф. Рубашоў выязджаў для працы дакладу ў Барысаў, праф. Кроль — у Гомель і доктар Сітэрман — у Койданаву.

Таварыства ўзбудзіла хаданіцтва перад Наркамасветы аб дазволе

дактарам карыстацца кнігамі з дзяржаўнай бібліятэкі. Арганізавана навукова-навукавыя бюро па навукова-практычных пытаннях медыцыны для работнікаў раёнаў і акруг.

Перад ЦП саюзу мэдыцыны, пры якім таварыства знаходзіцца, узнята пытанне аб арганізаванні кутку дактароў па прыкладзе кутку вучоных. Вадзецца падрыхтоўчая праца па спіску ўсебеларускага з'езду дактароў.

Цэнтральны камуністычны клуб імя Карла Маркса

НЯДЗЕЛЯ. Вечар прысьвочаны М. Горькаму. Пачатак а 7 г. 30 хвілін усечара.

Скаінаюцца 2 і 3 групы дружыны парадку.

ЗАНЯТКІ ГУРТКОУ: свартыўны — а 4 г., струны — а 7 г. вайсковы — а 2 г. дзв., Ішо — а 7 г., драм. — а 6 г.

ПАНЯДЗЕЛАК. Вялікае вані — кіно „Ордер на жыццё“, пачатак а 8 і 10 г. Скаінаюцца 1 група друж. парадку.

МЕНСК

Ахова вадаправодна-электрычнай станцыі ад заталення

Эльвод прыняў рэд папераджальных мер для аховы тэрыторыі вадаправодна-электрычнай станцыі ад заталення.

У машынавай залі электрастанцыі ўстапоўлены спецыяльныя помпы для адкашывання вады ў выпадку заталення падвальных памяшканняў. Устапоўлены таксама блёкі для падняцця матэрыялу, якія знаходзіцца ў ніжніх будынках. Вялікая частка розных матэрыялаў у тым ліку і двухтымавыя запасы тарфянога апагу, які знаходзіцца на дварах станцыі, перавезены ў больш бяспечнае месца.

Кааправаньне беднаты

Безсалёны адпусціў 26.000 руб. на кааправаньне беднаты і ўважэньне яе ў с.-г. вытворчую кааперацыю (машыны таварыства, птушкаводны і молярашыйны). Грошы перавезены ўжо на аўрагах.

Тавары для Беларусі

Саюзны Наркамгандаль адпусціў на трэці квартал для БССР 135 вагонаў баваўняна-папяровай мануфактуры, скураных тавараў — на 2.300.000 руб. і на 800.000 руб. суконна-ваўняных тавараў. З гэтай колькасці будзе паслана ў вёску 70 вагонаў баваўняна-папяровай тканіны, скураных тавараў — на 700.000 руб. і суконна-ваўняных тавараў — на 480.000 руб.

Рост спажывецкай кааперацыі

На 1-Х-27 г. па Беларусі было пайшчынаў спажывецкай кааперацыі 379.938 чалавек, на 1-га студзеня 1928 г. — 414.868 чалавек. У сучасны момант колькасць пайшчынаў узрасла да 466.800 чалавек і да 1-га кастрычніка 1928 г. мярнуецца данесці да 500.000 пайшчыкаў.

За дзень

НАРАДА МАЛУФАКТУРЫСТЫХ. У блэйшы час будзе скарэка нарада мануфактурна-адрэвоў і буйных КРК для распрацоўкі заказаў на мануфактуру.

ДОМ АДНАЧЫНКУ ВАЙСКОВАЙ АКРУГІ. У гэтым месцы ў Яце ў далапа „Альгамбра“ будзе функцыянаваць дом адначынку Беларускай Вайсковай акругі.

ТРОЙКА НА БАРАЦЬБЕ З РАЗВОДЗЬДЭМ. На апошнім пасяджэнні прэзідыуму гарсавету ўтворана тройка ў складзе т. т. Кроля (старшыня), Шчышка і Гіндзіна для барацьбы з разводзьдзем у Менску.

Здарэнні

15-ГАГАДОВЫ САМАЗАБОЙЦА. У вёсцы Савічы, Менавай акругі, павесіўся М. Дзілеўскі — 15 год. Прычына самазабойства — хвароба.

ЗАТРЫМАНЬНЕ ЗЛОДЗЕЯ. Крымінальны вышук затрымаў вядомага злодзей-кішчыльніка І. Дзукучэна — 65 г. За Дзукучэным лічыцца дзесяткі паграж і судзімаствы. У апошні раз ён прабыў на вольнай у мястэчку Капылі.

ГАСТРАЛЕРЫ. У Барысаве сьвятанамі прыходзіць на „гастролі“ зладзеі І. Сьмірнов, К. Азескер і М. Ваўчыкоў. У ірэдку аднога дна іны па-ельне і прабыў на рынку козакі паграж.

Адказ на запыт: „Ня дзіва, што яны абурваюцца“

На запыт у газ. „Звязда“, № 69 (2876) ад 22-га красавіка г. г. „На дзіва, што яны абурваюцца“, іпан часткова дэталізаваў УДР — 3 паведамаў, што знойдзеныя рэвалюцыяны, з якога высвятляецца, што сапраўды ад савратароў ячос КІ(б)Б МВБ чл. які ўваходзіць у склад раёну УДР-3 затрабавалі ся свёімі членаў КІ(б)Б, прапуючы не пасрэдла на вытворчасці, якіх былі неабходны для вучоту партыйных сіла на чыгунцы.

Вышэйзгаданыя свёімі наскля згрупаваліся павязалі ў праўдзёна МВБ чл. у Менску.

Прадстаўленне свёісаў савратарам чыгуначных членаў для УДР-3 было ўагодзена з адпаведнымі райкомамі КІ(б)Б.

Акрамя таго кожны член партыі, прапуючы на вытворчасці ў службах МВБ чл., вэбіста заваўлаў свёту, у якоў

Паведамленьні

ДОМ АСВЕТЫ. У вядзёлю, 1 красавік — працяг агульна-гарадскоў і канфэрэнцыі саюзу праасветы. Даклад. ВКА г. Балідкі. Пачатак а 9-й гадзіне рапіды.

ПАСЯДЖЭНЬНЕ ПЭДАЛЕГІЧНАЙ СЭКЦЫ ПРЫ НАВ. МЭТ. КАМІТЭЦЕ НКК. У палядзёлах, 2 красавіка, а 8 гадзінаў увары, у памяшканні дзіцячага дыспансэру абудзецца чарговае пасяджэньне пэдалегічнай секцыі пры навукова-метадалегічным камітэце НКК.

Навэстка длі: 1. Вынікі правядзеньня тэстаў Біна-Бэрта ў Цэнтральнай даследчай школе. Дакл. д-р. Эйгорн.

2. Вынікі мэсавага даследаваньня школьнікаў на тэстах Расаліма. Дакл. д-р. Сазунал.

МАКК просіць зьявіцца на пасяджэньне парттройки КК, якоў абудзецца 9 красавіка 1928 г. а 7-й гадзіне ўвечары ў памяшкан. канц. АКК (Энгельса, 28) ніжэйназваных таварышоў:

Хейфэс І. І. (Камуністычнае, № 6, кв. 12), Кызла (дч. КІ(б)Б БДУ), Гантман С. Г. (Барысаўскі РК), Ярашвіча Азес (Смацьвілі РК КІ(б)Б), Жука Пятруся П. (Койнаўскі райком КІ(б)Б), Гарбатыя Міналая Хведарова (Плошчынскі райком КІ(б)Б), Дзукучэна Ф. Б. (б. заг. саўзозу „Возьма“, Пухавіцкі р.). Яўна абавязкова.

Экскурсія камсамольскай паэтычнай ў музей рэвалюцыі, якая павілася была адбыцца ў вядзёлю а 2-й гадзіне дня, адпаведна на 8-га красавіка а 2 г. дна.

Адказ на запыт: „Ня дзіва, што яны абурваюцца“

даваў неабходныя весткі для вучоту, пры гэтым весткі, дашы іх у анікене, павізіны былі тоўжамі з тымі весткамі, якіх давалі на іх савратары ячос КІ(б)Б у прысланых да мяно свёісах. Вельмі часта адразаецца, што весткі паведомлены ў свёісах савратарам ячос КІ(б)Б, не сушадзі з весткамі, якіх давалі партыйцам у анікене і на іх былі суісправчасці з гэтага боку, то нісалася адносна да савратара ячос і да дэталі анікены для праверкі, што і было наказана ў вышэйназванай замоты.

3-1-га студзеня вадзёнае партучоту на чыгунцы праўдзёнаем было снасавана і прадастаўленьне гэтых вестан ад савратароў чыгуначных ячос ужо даўно не патрабавалася.

Прадстаўнік Упоўнавамяшляху 3-га раёну МВБ чл. БАРУШКА

Зорка

„Чулічча чытаюць Звязда“

2-ая сэрый

АДКАЗЫ

1. СССР.
2. У 1890 годзе (пасля пастановы нагрэсу II Інтэрнацыяналу).
3. Перадача раздражэньня да мускулаў і залоз бяз волі суб'екта.
4. Ульскі мост праз Зах. Дзьвіну.
5. Кастусь Каліноўскі ў „Музычнай Праўдзе“.
6. У менскага губарнатара Курлова.
7. У лютым 1917 году.
8. Ва Францыі.
9. Таму, што руля мае вінтавую наравку.
10. 2.954.759 (усіх узростаў).
11. Паміж СССР і Нямеччынай.
12. Лінія палёту кулі.
13. Палітычныя партыі і дзеячы, якія замест рэвалюцыйнай барацьбы вядучы палітыку кампрамісу, уступак і згод.
14. У вёсцы Цельшычыне, на Палесьсі.
15. Бязгрунтоўны буржуазны рух да дасягненьня вечнага міру ва ўмовах капіталізму.
16. На васьмым зьездзе саветаў БССР, у красавіку 1927 году.
17. 3,8 кілэ, а са шыкоў 4,3 кілэ.
18. Янка Купала і Язуб Колас.
19. 11-га ліпеня 1921 году.
20. Антыманархісцкая арганізацыя італьянскіх рэвалюцыянераў у 19-м стагодзьдзі.
21. Таму, што праменьні сонца, праходзячы праз пласт паветра, прамяняюцца ў іропельных вады і рассяяваюцца ў пыле.
22. „Лысяя гара“, у Астрашчыцка-Гарадзцінскім раёне, Меншчына.
23. Т. Домбаль.
24. У Стоўбцах, Зах. Беларусь.

Ад рэдакцыі:

Намі атрымана каля 300 адказаў нашых чытачоў на запытанні абодвух сэрый „Зоркі“.

Фаміліі т. т., якія атрымалі прэміі за лепшыя адказы, будучы зьмешчаны ў нумары „Звязды“ ад 8-га красавіка.

Чакаем далейшых адказаў, а таксама і прапановы аб палепшанні нашых „Зоркі“.

СЕРТИФИКАТЫ
Государственных Трудовых Сберегательных Касс
ВЫПУЩЕНЫ ДОСТОИНСТВОМ
В 5 и 10 РУБ.
ЕЖЕДНЕВНО ПОВЫШАЮТСЯ В ЦЕНЕ
ДАЮТ 12% ГОДОВОГО ДОХОДА
Через шесть лет **УДВАИВАЮТСЯ** В ЦЕНЕ И СТОЯТ **10 и 20 Р.**
Сохраняют полную стоимость

Секаровская жидкость
ВЫТЯЖКА
из **СЕМЕННЫХ ЖЕЛЕЗ**
СЕРТИФИКАЦИЯ ПО СПОСОБУ ПРОФЕССОРА Д-РА ШОХНЕРА
ЦЕНА В РАЙОНАХ
ПРОСТУЕТ В ПРОДАЖЕ 60 ВСЕХ АДРЕСОВ И НАИМЕНОВАНИЙ КАМПАНИИ И ГОРОДОВ СССР
КОПИЛКА С ПРАВИЛЬНЫМ ВЫСКОМЕТРОМ ПОСЛЕ 8-и ПЕРИОДОВ ПРОВЕРКИ ЗАДАЧА 2-х ПЕРИОДОВ УВЕЛИЧИВАЕТ ЗАКАЗЫ

Менскі Акруговы Фінансавы Аддзел
АБВЯШЧАЕ,
што ўсе юрыдычныя і фізычныя асобы ў гор. Менску і гарадах па-селішчах акругі, якіх маюць у сваім уладанні **зямельныя вучасткі і будынкi,**
АБАВЯЗАНЫ
падаць заявы паддагачаюму іспэктару па прамых падатках не пазьней 15 красавіка 1928 году.
Бляны залу можна атрымаць у Іспэктароў па прамых падатках. Прамы залу пачынаецца з 1 красавіка г. г.
Нам. Заг. Аврфіладзедам Катковіч.
АБВЕСТКА На падставе згоды Праўленьня Дзяржстраху і Прамбанку СССР,
СТРАХАВОЕ АГЭНЦТВА пры **БЕЛАРУСКАЙ КАНТОРЫ ПРАМБАНКУ** з 1-га красавіка пачынаюць

Трыцца сэрый
Запытаньні
1. Каі адбылося першае ўзбудзеньне БССР і які зьезд саветаў тады быў склікан?
2. Хто такі Сымон Раўна з-пад Барысава?
3. Што таме Ай?
4. Хто такі давай-лаша?
5. Хто намандаваў войскамі Заходняга фронту пры наступленьні на Вяршаву?
6. Хто напісаў твор „Пашчына ў дурні“?
7. Хто такі „Сілаі“?
8. Які самы буйны завод у БССР (па ліку рабочых)?
9. Хто такі „Авечка“?
10. У якой адрозе БССР зьбіраецца больш усяго грыбаў?
11. Дзе была праведзена першая чыгунка ў Расіі?
12. Якая сярэдняя навукавыя ўстанова ў Менску несць імя т. Гігалеўскага?
13. Хто забіў Пушкіна?
14. У якой беларускай мове гаворыць

